

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 29Pc/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3823222218
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2024:3823222218.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

29Pc/21/2023

Okresný súd Prievidza sudcom JUDr. Petrom Štefčíkom vo určenia otcovstva a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu A. B., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcemu u matky, v konaní zastúpenému opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, na návrh označeného otca C. D., nar. XX.XX.XXXX, bývajúceho v E., F. XXXX/X, zastúpeného JUDr. Marianou Pírťanovou, advokátkou v Partizánskom, Moyzesova 471/1, evidovanou v zozname advokátov Slovenskej advokátskej komory pod č. 7256, proti matke G. B., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v E. – H., E. XX, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Edit Balážiková s.r.o., so sídlom Partizánske, Jesenského 231/5, IČO: 47 239 948 a proti maloletému, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Partizánske, takto

rozhodol:

I. Súd konanie o určenie otcovstva zastavuje.

II. Súd schvaľuje túto rodičovskú dohodu:

Maloletý A. B., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti matky.

Každý z rodičov je oprávnený maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým A. B. každý páry víkend počnúc právoplatnosťou rozsudku v čase od piatka od 15:00 do pondelka nasledujúceho týždňa do 07:30 tak, že otec si vyzdvihne maloletého v piatok z družiny vo Veľkých Bieliciach na adrese 958 04 Partizánske – Veľké Bielice, Športovcov 21 a pondelok ráno ho zavedie do školy vo Veľkých Bieliciach na adrese 958 04 Partizánske – Veľké Bielice, Športovcov 21.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým A. B. počas Vianočných sviatkov každý kalendárny rok v čase od 25.12. od 15:00 do 01.01 do 18:00 tak, že otec si vyzdvihne a odovzdá v určený čas maloletého na adrese trvalého bydliska starej matky maloletého I. F. na adrese XXX XX E. – J. K., K. XXX/XX.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým A. B. počas Veľkonočných sviatkov každý páry kalendárny rok od soboty od 15:00 do utorka nasledujúceho po Veľkonočnom pondelku do 18:00 tak, že otec si vyzdvihne a odovzdá v určený čas maloletého na adrese trvalého bydliska starej matky maloletého I. F. na adrese XXX XX E. – J. K., K. XXX/XX.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým A. B. počas jarých prázdnin každý páry kalendárny rok od štvrtka od 15:00 do nedele do 13:00 tak, že otec si vyzdvihne a odovzdá v určený čas maloletého na adrese trvalého bydliska starej matky maloletého I. F. na adrese XXX XX E. – J. K., K. XXX/XX.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým A. B. počas letných prázdnin každý páry kalendárny rok v čase od 01.07. od 15:00 do 08.07. do 18:00, od 01.08. od 15:00 do 08.08. do 18:00 tak, že otec si vyzdvihne a odovzdá v určený čas maloletého na adrese trvalého bydliska starej matky maloletého I. F. na adrese XXX XX E. – J. K., K. XXX/XX.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletého sumou 160 € mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci vopred s účinnosťou od 11.03.2024 k rukám matky maloletého.

IV. Výživné, ktorého zročnosť nastala za obdobie od 11.03.2024 do 15.04.2024 vo výške 185,80 € je otec povinný zaplatiť maloletému k rukám jeho matky do 60 dní od právoplatnosti tohto výroku rozhodnutia.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

- (1) Označený otec sa podaným návrhom domáha určenia otcovstva k maloletému a úpravy rodičovských práv a povinností k nemu. Návrh odôvodnil tým, že s matkou maloletého pred pôrodom maloletého žil. Momentálne spolu nežijú. Matka bola v čase narodenia maloletého vydatá, preto otcovstvo svedčilo jej manželovi. Otcovstvo manžela matky bolo zapreté. V konaní o zapretie otcovstva bol znalecký posudok, podľa ktorého otcom maloletého je označený otec. Matka aj v súdnom konaní o zapretie otcovstva prezentovala, že otcom maloletého je označený otec. Označený otec maloletého vychovával a do augusta 2023 sa stretávali. Na jeho výživu prispieval sumou 100 € mesačne a kúpil mu, čo potreboval. Matka podmieňovala stretávanie úhradou finančných prostriedkov nad rámec výživného. Keď ich otec prestal uhrádzať, obvinila ho, že sa jej vyhrážal že ju zabije. Matka bránila označenému otcovi stretávať sa s maloletým. Označený otec má s maloletým silný citový vzťah.
- (2) Maloletého navrhol zveriť do osobnej starostlivosti matky s tým, že obaja ho budú zastupovať a spravovať jeho majetok, výživné navrhol určiť sumou 100 € mesačne a navrhol upraviť svoj styk s maloletým. Uplatnil si aj nárok na náhradu trov.
- (3) Ako dôkazy označil spis OS Partizánske PE-1Pc/4/2020 a výsluch účastníkov.
- (4) Súd maloletému ustanovil na zastupovanie v tomto konaní opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, matke, kolíznemu opatrovníkovi a prokurátorovi doručil návrh na začatie konania a umožnil im vyjadriť sa k nemu a na pojednanie veci nariadil pojednávanie.
- (5) Matka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne k návrhu uviedla, že nepopiera otcovstvo označeného otca. K súhlasnému vyhláseniu nedošlo, pretože sa nevedeli dohodnúť na priezvisku maloletého. Matka má ďalšie maloleté dieťa, na ktoré jeho otec prispieva sumou 200 € mesačne. Pracuje ako krupierka s mesačným príjmom cca 1 200 €. Otec nemá ďalšie vyživovacie povinnosti. Rodičia spolu nežijú cca 2 roky. Otec neprispieva sumou 100 € mesačne, od augusta 2023 sa s maloletým nestýka pre jeho agresívne správanie k matke. Za primerané výživné matka považuje sumu 200 € mesačne. Matka nesúhlasí s navrhovanou úpravou styku, navrhuje odovzdávanie maloletého svojou matkou a vlastnú úpravu styku otca s ním.
- (6) Ako dôkazy označila spis OS Partizánske 2P/11/2015 a 1Pc/4/2020, rodný list maloletej L. H. B., spis OS Prievidza 20Tp/14/2023, oznámenie OP zo dňa 14.02.2024, prehlásenie starej matky I. F., výsluch účastníkov.
- (7) Kolízny opatrovník pre prípad určenia otcovstva odporúčal maloletého zveriť do starostlivosti matky a upraviť styk otca s ním tak, aby mal otec možnosť podieľať sa na jeho výchove a aby maloletý mal možnosť rozvíjať svoj vzťah s otcom. Vyživovaciu povinnosť otca navrhli určiť s prihliadnutím na vek a potreby maloletého dieťaťa.
- (8) Na pojednávaní dňa 11.03.2024 obaja rodičia urobili súhlasné vyhlásenie o určení otcovstva k maloletému podľa § 90, § 91 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“) a súd preto vo výroku I. tohto rozsudku podľa § 109 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“) konanie o určenie otcovstva zastavil.
- (9) Súd sa ďalej zaoberal len úpravou rodičovských práv a povinností k maloletému. Označeného otca súd ďalej označuje ako „otec“.
- (10) Na pojednávaniach súd vykonal dokazovanie výsluchom rodičov maloletého, starej matky z matkinej strany, oboznámením podstatného obsahu listinných dôkazov a z vykonaných dôkazov zistil nasledujúci skutkový stav:
- (11) Lustrácie na čísle listu spisu (ďalej len „č.l.“) 12: maloletý sa narodil dňa XX.XX.XXXX. Jeho matka je rozvedená, má ešte jedno maloleté dieťa, bydlisko má v E. – H.. V Sociálnej poisťovni je evidovaná ako zamestnanec zamestnávateľa SLOV-MATIC, s.r.o. Bratislava a zamestnávateľa E. M., Rajčany. Otec je slobodný, má len jediné maloleté dieťa, trvalé bydlisko má v Partizánskom, odlišné ako matka. V registri Sociálnej poisťovne je evidovaný ako zamestnanec zamestnávateľa HYZA, a.s. Topoľčany.
- (12) Uznesenie 20Tp/14/2023-25 na č.l. 20: otec bol v trestnom konaní obvinený pre prečin nebezpečného vyhrážania, ktorého sa mal dopustiť na matke maloletého ako poškodenej. V trestnom konaní bola u neho nahradená väzba písomným sľubom, dohľadom probačného a mediačného úradníka a bol mu okrem iného uložený zákaz úmyselne sa priblížiť k matke, k jej obydliu a zákaz kontaktovať ju v akejkoľvek forme.

- (13) Uznesenie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 21.09.2023 č.k. 2Tpo/76/2023-47 na č.l. 25: sťažnosť prokurátora proti vyššie uvedenému uzneseniu bola rozhodnutím odvolacieho súdu zo dňa 21.09.2023 zamietnutá.
- (14) Odpoveď Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na č.l. 44 a na č.l. 48: otec nie je poberateľom pomoci v hmotnej núdzi ani iných dávok a príspevkov. Nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, naposledy bol evidovaný od 01.03.2023 do 14.11.2023. Matka je poberateľkou prídavku na dve deti po 60 € mesačne.
- (15) Odpoveď Sociálnej poisťovne na č.l. 52: otec ani matka nie sú evidovaní ako žiadatelia o dávky v nezamestnanosti, poberatelia nemocenských dávok ani dôchodku.
- (16) Potvrdenie o príjme na č.l. 56 a pracovné hodnotenie na č.l. 57: matka u zamestnávateľa E. M. dosiahla v roku 2023 mzdu spolu za celý rok vo výške 120,49 €, pričom v decembri 2023 nedostala žiadnu mzdu. Zamestnávateľom je hodnotená kladne.
- (17) Pracovné hodnotenie na č.l. 59: otec je zamestnaný od 15.11.2023 na pracovnej pozícii Obsluha kombajnu – útvár nákupu živej hydiny. Jeho pracovná morálka je primeraná a pracovné úlohy si plní.
- (18) Mzdové listy na č.l. 60 a 61: otcovi bola u jeho zamestnávateľa za január 2024 zaplatená suma k výplate vo výške 1 402,15 €, za november 2023 vo výške 718,56 € a za december 2023 vo výške 1 394,82 €.
- (19) Potvrdenie o príjme na č.l. 66: otec u predchádzajúceho zamestnávateľa Creatív spol. s r.o. dosiahol mzdu od 399,87 € za mesiac po 700,94 € za mesiac.
- (20) Potvrdenie o príjme na č.l. 68: matka u súčasného zamestnávateľa dosahuje priemerný príjem vo výške 1 295,48 € mesačne.
- (21) Rodný list na č.l. 73: matka má jedno ďalšie maloleté dieťa narodené v roku XXXX.
- (22) Upovedomenie o podaní obžaloby na č.l. 74: na otca bola podaná obžaloba pre prečin nebezpečné vyhrážanie, a to dňa 14.02.2024.
- (23) Čestné vyhlásenie na č.l. 75: stará matka maloletého z matkinej strany súhlasila s poskytnutím súčinnosti pri realizácii styku otca s maloletým a bude ho odovzdávať a vyzdvihovať v mieste svojho bydliska.
- (24) Výpis z listu vlastníctva na č.l. 76: stará matka z matkinej strany je vlastníkom bytu v bezpodielovom spoluvlastníctva manželov v mieste svojho trvalého bydliska.
- (25) Správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na č.l. 93 a 94: matka je zamestnaná s príjmom cca 1 200 € mesačne. S deťmi býva v 5-izbovom rodinnom dome, ktorý je riadne zariadený. Uvádza výdavky na bývanie: elektrická energia a plyn 175 € mesačne, voda 15 € mesačne, internet 10 € mesačne, mobilné zariadenie 70 € mesačne, výdavky na stravu 500 € mesačne, splátka hypotekárneho úveru 400 € mesačne, poisťné pre iné maloleté dieťa 25 € mesačne, poplatok za školskú jedáleň 15 € mesačne, poplatok za družinu 10 € mesačne. Starostlivosť o maloletého zabezpečuje matka, do septembra 2023 sa finančne podieľal aj otec a s maloletým sa stretával. Od toho času sa s maloletým nestretáva ani neprispieva. Otec pracuje s priemerným príjmom cca 820 € mesačne, uviedol že okrem toho si vie privyrobiť cca 200 €. Býva sám v garsónke, kde mu vznikajú výdavky s bývaním 150 € mesačne. Maloletý vníma navrhovateľa ako otca a aj ho tak oslovuje. Je žiakom 1. ročníka základnej školy. Poslednýkrát sa s otcom stretol, keď mal asi 5 rokov. Teraz sa s otcom nemôže stretávať, lebo sa „nemôže priblížiť k mamine“, inak „pôjde od väzenia“. Jemu to vadí, chce sa s otcom vídať.
- (26) Nájomná zmluva predložená otcom na pojednávaní na č.l. 98: otec uzavrel dňa 02.11.2022 nájomnú zmluvu, predmetom ktorej je byt, v ktorom býva. Nájomné bolo dohodnuté na 350 €, v ktorom sú zahrnuté poplatky za elektrinu, plyn a vodu vo výške 150 €.
- (27) Podstatný obsah pripojeného spisu PE-1Pc/4/2020, z toho najmä:
Výsledok genetického testu na č.l. 134: navrhovateľ je biologickým otcom maloletého s pravdepodobnosťou 99,9999996%.
Rozsudok na č.l. 160: otcovstvo bývalého manžela matky maloletého k maloletému bolo zapreté, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 04.03.2022.
- (28) Správa z diagnostického vyšetrenia na č.l. 109: maloletý je dieťa so spomaleným pracovným tempom, s ťažkosťami s písaním a čítaním.
- (29) Zmena pracovnej zmluvy zo dňa 19.03.2024 na č.l. 119: otec dňa 19.03.2024 uzatvoril so svojím zamestnávateľom dohodu o zmene pracovnej zmluvy, na základe ktorej si dohodol základnú mzdu 770 € za mesiac a možné nenárokateľné prémie 50% zo základnej mzdy, pracovný pomer bol dojednaný do 30.06.2024, termín splatnosti mzdy 13. deň v mesiaci.
- (30) Čestné prehlásenie na č.l. 122: otec podľa prehlásenia platí svojmu otcovi nájomné 150 € z účtu a po 200 € mu spláca rekonštrukciu a zariadenie bytu vo forme splátok a pôžičku 1 500 € na právne poplatky.

(31) Mzdový list za február 2024 na č.l. 123: ostatnú výplatu na účet mal otec vo výške 1 063,37 € (za február 2024).

(32) Otec k veci uviedol, že s matkou a maloletým žili ako rodina. Po svojom odchode zo spoločnej domácnosti sa s maloletým stretával. Bol s ním na dovolenke. S maloletým bol naposledy 6 a pol mesiaca pred prvým pojednávaním, potom sa s matkou nevedel dohodnúť. Na výživné prispieval, prestal pred 6 mesiacmi. Iné vyživovacie povinnosti nemá, nehnuteľnosti nevlastní, vlastní motorové vozidlo r.v. 2004, fajčí jednu krabičku za deň. Býva sám, privyrobit' si vie nadčasmi. Úvery ani exekúcie nemá, pôžička 1 500 € (od jeho otca) bola na opravu auta a právne služby. Nájomné platí niečo z účtu, niečo „na ruku“. Výživné platil aj na účet, aj k rukám matky, posielal jej 50 € aj 100 €, ostatok dostala „do ruky“. Maloletého nevidel, lebo matka zakazovala. Elektru, plyn a káblovku platí priamo z účtu dodávateľom, ostatok otcovi. V spoločnej domácnosti s matkou bývali do januára 2022. Súdne náklady mal v trestnej veci na právne zastúpenie. Pracovný týždeň má od pondelka do piatku. Zmenu svojej pracovnej zmluvy zo dňa 19.03.2024 (jej dôvody) nevedel vysvetliť. Bol presunutý, lebo na jeho pôvodnú pozíciu prešiel kolega z PN. V súčasnosti má menšiu zodpovednosť. Prémie doteraz dostával každý mesiac.

(33) Matka k veci uviedla, že po narodení maloletého bývali ako rodina. V januári 2022 sa rozišli, ona s deťmi od vtedy býva sama, pomáhajú jej rodičia. Iné vyživovacie povinnosti ako k dvom deťom nemá. Vlastní dom, v ktorom bývajú, vlastní motorové vozidlo, fajčí krabičku za dva dni. Nemá mimoriadne výdavky na maloletého. Prenos informácií medzi ňou a otcom by riešila prostredníctvom svojej matky.

(34) Svedkyňa F. – stará matka z matkinej strany súhlasila so sprostredkovaním odovzdávania a preberania maloletého u nej rodičmi. Nerobí jej problém ho sprostredkovať ani cez víkendy a prázdniny. Nemá problém s komunikáciou s otcom maloletého, nebój sa ho.

(35) Súd vykonal aj výsluch maloletého, pri ktorom zistil, že má dobrý vzťah k matke aj k otcovi. S otcom sa chce stretávať cez víkend, chcel by u neho aj spať.

(36) Súd nevykonal navrhnutý dôkaz potvrdením o tom, že prenajímateľ bytu, v ktorom otec býva, zaplatil daň z príjmu z nájomného, pretože takýto dôkaz je irelevantný pre rozhodnutie v tomto konaní. Nie je podstatné, či prenajímateľ zaplatil daň, otec mohol zaplatiť ním tvrdené nájomné aj bez toho, že by si prenajímateľ splnil svoje daňové povinnosti.

(37) Ďalej súd nevykonal ani navrhnuté dôkazy oboznámením celých spisov tunajšieho súdu – zo spisu 20Tp/14/2023 postačilo oboznámiť podstatný obsah konečného rozhodnutia, celý spis pre rozhodnutie v tejto veci podstatný nie je. Rovnako nie je podstatný ani celý spis tunajšieho súdu sp. zn. PE-1Pc/4/2020, z ktorého súd oboznámil len závery posudku o otcovstve a konečné rozhodnutie a absolútne bez významu je spis PE-2P/11/2015 o rozvoze manželstva matky maloletého.

(38) Súd na pojednávaní dňa 11.03.2024 podľa § 28 CMP zamietol návrh otca prednesený prostredníctvom právneho zástupcu na rozšírenie návrhu na začatie konania (domáhal sa zmeny priezviska maloletého), pretože o rozšírenom návrhu nemá právomoc rozhodovať. Povolit' zmenu priezviska môže len okresný úrad, nie súd. (§ 9 zákona č. 30/1993 Z.z. o mene a priezvisku v znení neskorších predpisov: na povolenie zmeny mena a lebo zmeny priezviska je príslušný okresný úrad podľa trvalého, prípadne posledného trvalého pobytu štátneho občana Slovenskej republiky na území Slovenskej republiky; ak štátny občan Slovenskej republiky takýto pobyt nemal, na povolenie zmeny mena alebo zmeny priezviska je príslušný Okresný úrad Bratislava. Ak ide o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého, príslušný je okresný úrad podľa trvalého pobytu zákonného zástupcu, ktorý žiadosť podáva.)

(39) Keďže konanie o určenie otcovstva bolo zastavené z dôvodu súhlasného vyhlásenia rodičov, súd sa zaoberal len úpravou výkonu rodičovských práv a povinností.

(40) Súd v konaní aplikoval nasledujúce právne predpisy:

(41) Podľa čl. 5 ZR záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

(42) Podľa § 24 ods. 1 ZR v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvoze, najmä

určí, či maloleté dieťa zverí do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, alebo do osobnej starostlivosti jedného z rodičov, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súd súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

(43) Podľa § 24 ods. 4 ZR rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

(44) Podľa § 24 ods. 5 ZR súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

(45) Podľa § 36 ods. 1 ZR rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

(46) Podľa § 62 ods. 1, ods. 2 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(47) Podľa § 65 ods. 1 ZR ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

(48) Podľa § 75 ods. 1 ZR pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

(49) Podľa § 76 ods. 1 ZR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

(50) Podľa § 77 ods. 1 ZR právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

(51) Z vykonaného dokazovania vyplýva, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti. Na realizácii výkonu väčšiny svojich rodičovských práv a povinností sa dohodli. Súd preskúmal, či je ich dohoda v záujme maloletého. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že na výchovnom prostredí maloletého sa po schválení dohody nič zásadné nezmení. Priamu osobnú starostlivosť o neho bude naďalej zabezpečovať matka. Keďže v jej starostlivosti neboli zistené žiadne podstatné nedostatky, nie je dôvod takúto rodičovskú dohodu neschváliť. Obaja rodičia sú spôsobilí na právne úkony a rodičovské práva žiadneho z nich neboli obmedzené, respektíve žiaden nebol výkonu rodičovských práv pozbavený, preto niet prekážky schváliť rodičovskú dohodu aj v tej časti, v ktorej sa rodičia dohodli na zastupovaní a spravovaní majetku maloletého. Stretávanie otca s maloletým podľa rodičovskej dohody zabezpečí prehĺbovanie ich pozitívnych väzieb a vzájomných vzťahov. V súlade so záujmami maloletého je aj angažovanie starej matky z matkinej strany do odovzdávania a preberania maloletého, s čím súhlasila tak ona, ako aj obaja rodičia. Preto súd schválil rodičovskú dohodu aj v časti úpravy styku otca s maloletým.

(52) Rodičia sa nedohodli na úprave vyživovacej povinnosti otca k maloletému. Otec navrhoval výživné určiť sumou 100 € mesačne, matka sumou 200 € mesačne.

(53) Výživné má povinnosť platiť ten z rodičov, ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti. Jeho výška má byť dostatočná na zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa a zároveň má zabezpečovať právo maloletého dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Má zodpovedať aj možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom rodičov maloletého dieťaťa. Zároveň platí, že pri posudzovaní príjmov, výdavkov a majetkových pomerov povinného rodiča súd neprihliada na vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania či na neprimerané majetkové riziká, ktoré na seba povinný rodič berie. Zároveň výživné nemôže byť nižšie ako minimálne zákonné výživné, ktoré je v čase rozhodovania súdu 36,83 € mesačne.

(54) Maloletý nemá žiadne osobitné potreby nezodpovedajúce bežnému dieťaťu v jeho veku. Je žiakom prvého stupňa základnej školy, v súvislosti s návštevou školy má matka na neho bežné výdavky. Rovnako bežné výdavky má aj v súvislosti s jeho zdravotným stavom.

(55) Matka sa na plnení svojej vyživovacej povinnosti k maloletému podieľa predovšetkým a v podstatnom rozsahu svojou osobnou starostlivosťou. Na úhrade finančných potrieb maloletého sa preto v podstatnom rozsahu musí podieľať otec. Matka má okrem toho aj ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Nebolo pritom zistené, že by jej príjmy či životná úroveň mimoriadnym spôsobom prevyšovali príjmy či životnú úroveň otca (aj keď sa javí ako vyššia, vzhľadom na dve vyživovacie povinnosti a sústavné zabezpečovanie potrieb maloletého i ďalšieho dieťaťa rozdiel nie je natoľko podstatný, že by znížoval vyživovaciu povinnosť otca na úkor matky).

(56) Otec je schopný dosiahnuť príjem vo výške 1171,84 € (priemer z dokladov na č.l. 60 až 61), respektíve 1 063,37 € (doklad na č.l. 123). Niet žiadneho dôvodu odrátať od tohto priemeru príplatky, respektíve prémie, hoci otec poukazuje na to, že na ne nárok nemá, respektíve že pracoval načas, lebo mu nebol umožňovaný styk s maloletým. Uviedol totiž, že ich doteraz vždy dostal a aj táto súčasť otcovej mzdy tvorí jeho celkovú životnú úroveň a uviedol aj, že pracovný čas má od pondelku do piatku (č.l. 103), takže nadčasy nie sú u neho vylúčené ani po schválení rodičovskej dohody. Súd preto pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti otca vychádzal z toho, že je v jeho možnostiach a schopnostiach dosahovať príjem vo výške cca 1 100 € mesačne. Súd považuje za spravodlivé, aby sa vzhľadom k veku maloletého a jeho potrebám podieľal otec na úhrade vyživovacej povinnosti v rozsahu približne 15% z jeho čistých príjmov. Vyživovacia povinnosť má prednosť pred ostatnými výdavkami rodičov. Ak otec poukazuje na to, že príjmy dostatočné nemá, súd mu pripomína, že môže nájsť rezervy v nákupe tabakových výrobkov či v platbe za mobilný telefón. Súd považuje za spravodlivé, aby sa v súčasnosti otec podieľal na plnení svojej vyživovacej povinnosti sumou 160 € mesačne. Táto suma zodpovedá pri 30 dňovom mesiaci v sume 5,33 € denne. Otec navrhoval určiť výživné sumou 100 € mesačne, čo je pri 30 dňovom mesiaci v sume 3,33 € denne. Súd nepovažuje sumu 3,33 € denne za dostatočnú na zabezpečenie všetkých odôvodnených potrieb maloletého. Je z nej potrebné zaplatiť maloletému stravu, kozmetiku a drogériu, oblečenie, školské potreby i zabezpečiť jeho bývanie, voľnočasové aktivity či iné odôvodnené potreby. Otcou navrhnutá suma na zabezpečenie všetkých týchto potrieb nepostačuje. Súdom určené výživné je vyššie len o 2 € na deň ako výživné navrhnuté otcou. Súd má za to, že túto sumu otec poľahky usporí už len tým, ak obmedzí fajčenie z jednej škatuľky cigariet denne na jednu škatuľku cigariet za dva dni. Aj ak súd vychádza z príjmu vyplývajúceho z dodatku k pracovnej zmluve (č.l. 120), pri prihladnutí k tomu, že otec doteraz prémie vždy dostával a boli súčasťou jeho príjmu, je v možnostiach otca platiť výživné v súdom určenej výške 160 € mesačne (15% z potenciálneho príjmu 770 € + 50%). Na druhej strane, matkou navrhované výživné 200 € mesačne súd už považuje za presahujúce možnosti otca a nezodpovedajúce jeho reálnym i možným príjmom v čase rozhodovania súdu.

(57) Účinnosť povinnosti otca platiť výživné súd naviazal na moment určenia jeho otcovstva. K tomu došlo súhlasným vyhlásením rodičov dňa 11.03.2024. Je povinnosťou otca už odo dňa, kedy sa stal otcou v právnom zmysle slova, prispievať na výživu maloletého. Ani od súhlasného vyhlásenia pritom na jeho výživné neprispieval. Preto súd určil účinnosť povinnosti platiť výživné od 11.03.2024. Platobným miestom je matka maloletého, ktorá zabezpečuje sústavnú starostlivosť o neho a uspokojovanie jeho základných potrieb.

(58) Za obdobie od 11.03.2024 do vyhlásenia rozhodnutia vo veci uplynula doba, počas ktorej už otec mal povinnosť platiť výživné, ale ho neplatil. Výška výživného za toto obdobie po prepočítaní na dni, ktoré by v tomto období musel zaplatiť s prihladnutím na skutočnosť, že výživné je splatné vopred, je 185,80 €. Predstavuje výživné od 11.03. do 15.03. (160 €/31 dní x 5 dní) a výživné splatné 15.03. Toto výživné nezahŕňa výživné splatné v deň rozhodnutia súdu, v čase po vyhlásení rozsudku do skončenia dňa ho totiž otec ešte mohol dobrovoľne uhradiť. Ide teda o sumu 25,80 € + 160 €, spolu 185,80 €. Vzhľadom k výške tejto sumy súd s poukazom na § 232 ods. 3 veta druhá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) súd určil dlhšiu lehotu splatnosti. Súd ako spravodlivú vzhľadom k výške tejto sumy, vzhľadom k možnostiam otca i vzhľadom k prednosti vyživovacej povinnosti pred inými výdavkami považoval lehotu na plnenie do 60 dní od právoplatnosti výroku IV. rozsudku. Poskytnutie dlhšej lehoty umožní otcovi získať dodatočné prostriedky, z ktorých môže dlžné výživné uhradiť a zároveň lehota nie je natoľko dlhá, že by ohrozila plnenie potrieb maloletého. Tie môžu byť zabezpečované z bežného výživného.

(59) Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

(60) Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

(61) Podľa § 57 CMP o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

(62) O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 a § 57 CMP, na iné rozhodnutie ako na znášaní trov oboma účastníkmi súd žiaden spravodlivý dôvod nezistil. Konanie o určenie otcovstva bolo zastavené z dôvodu súhlasného vyhlásenia rodičov, procesne teda zastavenie tohto konania zaviniť obaja. V konaní o úprave rodičovských práv a povinností súd schválil rodičovskú dohodu a vo zvyšku súd nevyhovel ani jednému z rodičov. Preto ani táto časť predmetu konania nespôsobuje spravodlivý vznik práva niektorého z účastníkov na náhradu trov.

Poučenie:

29Pc/21/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na súde, ktorý ho vydal.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Ak povinný dobrovoľne nesplní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasl. Civilného mimosporového poriadku. Súd v prípade výkonu rozhodnutia môže odňať maloletému tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť, a postará sa o jeho odovzdanie tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.